

Asia: VN/28426/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi valtion tutkimus- ja kehittämistoiminnan rahoituksesta vuosina 2024–2030 annetun lain 2 §:n muuttamiseksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Suomen Yrittäjät kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi valtion tutkimus- ja kehittämistoiminnan rahoituksesta vuosina 2024–2030 annetun lain 2 §:n muuttamiseksi.

Suhtaudumme myönteisesti hallituksen sitoutumiseen T&K-rahoituslain ja -suunnitelman tavoitteisiin vaikeassa taloustilanteessa. Talouden kasvuennusteiden tarkentumisen myötä on tarkistuspisteen korjaaminen ymmärrettävää. Samalla on tärkeää, ettei T&K-toimintoihin tehty suoria leikkauksia ja parlamentaarisesta tavoitetasosta pidetään kiinni.

Lisäksi valtion T&K-rahoitus kohdistuu Business Finlandin kautta rahoitusohjelmiin, jotka eivät erityisemmin edistä pienimpien yritysten TKI-toimien kasvattamista tai kasvutavoitteita. Päinvastoin suuri kohdennus T&K-toimintaan on vastaavasti leikannut Business Finlandin innovaatorahoitusohjelmia, kuten pienyrityksille suunnattu matalan byrokratian Innovaatioseteli-ohjelman, vaikka se on ollut monelle käyttökelpoinen työkalu innovaatiotoiminnan alkuaskelissa. Tämä suunta on virhe. On pidettävä kiinni johdonmukaisuudesta ja panostaa T&K-toimintaa niin, että se myös synnyttää innovaatioita.

Suomen Yrittäjät painottaa, että jokainen menestyvä suuryritys on joskus ollut aloitteleva mikroyritys. Suomella pitää olla rohkeutta investoida innovatiivisiin, uusiin yrityksiin, jotka myös tutkimusten mukaan tuottavat enemmän hyötyä (Business Finland, Impact Brief No. 2/2023) ja panostavat suhteellisesti eniten T&K-toimintaan sekä tuovat markkinoille merkittävästi uusia tuotteita ja prosesseja (Labore 5/2025, Huuskonen & Maliranta). Pienempien, nuorempien ja

korkean innovaatiokapasiteetin yritysten tapauksissa tukien vaikutukset näyttävät olevan merkittävämpiä.

Lisäksi yritysten suurin pullonkaula kasvussa ja viennissä on kaupallistaminen. Nykyisen T&K-rahoituslain puitteissa T&K-rahoitusta ei voida käyttää innovaatiotoimintaan tai tuotteiden ja palvelujen kaupallistamiseen, mikä on suuri sudenkuoppa Suomen TKI-politiikassa. Suomen suuri haaste on juuri tuotteiden ja palvelujen kaupallistamisessa maailmanmarkkinoille.

Suomen Yrittäjät korostavat, että T&K-rahoituslakia tulee uudistaa laajemmin kuin pelkästään ennusteiden ja tarkistuspisteiden osalta. Nykyiset tutkimus- ja kehitystoiminnan käsitteet ovat liian rajaavia, mikä aiheuttaa tarpeettomia esteitä erityisesti kaupan ja palvelualoilla toimiville yrityksille. Innovaatorahoituksen leikkautuessa T&K-rahoituksen tieltä, on entistä tärkeämpää joustavoittaa T&K-käsitteitä kansallisesti siten, että ne tukevat kasvua ja tuottavuutta laajemmin eri toimialoilla.

Yrittäjät esittää, että tutkimus- ja tuotekehitysrahoituksen skaalaa laajennetaan myös innovaatioiden ja kaupallistamisen rahoitukseen. Lisäksi T&K-rahoituslakia tulisi avata käsittämään paremmin myös kaupan ja palveluiden toimialoja.

Nyroos Maria
Suomen Yrittäjät ry